

6.11.2024

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 136 artiklan 2 kohdan mukaisesti

EU:n toimista Venäjän varjolaivaston torjumiseksi ja Venäjän vastaisten pakotteiden täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamisesta (2024/2885(RSP))

Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Jessica Polfjärd, Sandra Kalniete, Andrzej Halicki, Sebastião Bugalho, David McAllister
PPE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n toimista Venäjän varjolaivaston torjumiseksi ja Venäjän vastaisten pakotteiden täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamisesta (2024/2885(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta ja Venäjästä ja erityisesti 17. heinäkuuta 2024 antamansa päätöslauselman tarpeesta jatkaa EU:n tukea Ukrainalle¹,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Venäjä on 24. helmikuuta 2022 lähtien käynyt laitonta, provosoimatonta ja perusteetonta täysimittaista hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan ja jatkanut siten toimintaa, jonka se aloitti vuonna 2014 liittäessään alueeseensa Krimin ja miehittäessään sen jälkeen osia Donetskin ja Luhanskin alueista;
- B. ottaa huomioon, että EU on helmikuusta 2022 lähtien hyväksynyt 14 pakotepakettia, joiden tarkoituksena on ollut heikentää Venäjän kykyä käydä laitonta hyökkäyssotaansa;
- C. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat yhdessä G7+-ryhmän hintakattoalition kanssa ottaneet käyttöön hintakatot Venäjältä peräisin oleville tai sieltä vietäville meriteitse kuljetettavalle raakaöljylle, maaöljyille ja bitumisista kivennäisistä saataville öljyille; toteaa, että Venäjä kiertää lännen pakotteita käyttämällä noin 600 varjoaluksen laivastoa, joka kuljettaa hintakaton yli hinnoiteltua raakaöljyä;
- D. ottaa huomioon, että nämä ikääntyvät, keski-ikältään 17-vuotiaat alukset lisäävät ympäristökatastrofien riskiä Euroopan ja muilla aluevesillä ja talousvyöhykkeillä; huomauttaa, että siitä lähtien, kun Venäjä aloitti täysimittaisen hyökkäyksen Ukrainassa, varjoalukset ovat olleet osallisina 50 vahingossa useilla eri alueilla; toteaa, että näiden alusten hämärien omistussuhteiden ja kyseenalaisen vakuutusturvan takia vastuuvollisuuden toteutuminen öljyvuodon tai muun merkittävän vahingon sattuessa on lähestulkoon mahdotonta; huomauttaa, että tämän vuoksi ympäristöonnettomuuksien jälkiseurausten hoitokustannukset jäävät todennäköisesti kansallisten viranomaisten ja sitä kautta veronmaksajien kontolle; ottaa huomioon, että tyyppillisen varjoaluksen aiheuttaman öljyvuodon siivouskustannukset vaihtelevat tietojen mukaan 859 miljoonasta 1,6 miljardiin Yhdysvaltain dollariin; ottaa huomioon, että vuodot voivat vahingoittaa merten eliöstöä, tehdä kulutustuotteista, kuten äyriäisistä, myrkyllisiä ja estää kaloja lisääntymästä ja että vuotoihin liittyvät kemikaalit voivat entisestään pahentaa pilaantumista;
- E. huomauttaa, että jäteöljyn tahallinen tyhjentäminen mereen on aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen

---

¹ EUVL C, C/2024/6129, 22.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6129/oj>.

(MARPOL) nojalla laitonta ja että tämän kansainvälisen sopimuksen tavoitteena on hillitä laivaliikenteestä aiheutuvaa pilaantumista; toteaa, että Venäjä kuuluu MARPOL-yleissopimuksen allekirjoittaneisiin maihin; ottaa huomioon, että MARPOL-yleissopimuksen rikkomisesta on saatu näyttöä; ottaa huomioon, että seuraamusten määrääminen yksittäisille aluksille näyttää tehonneen, sillä mustalle listalle jo otettujen alusten mahdollisuudet kaupata öljyä ovat rangaistuksen jälkeen heikentyneet;

- F. huomauttaa, että väliintulosta öljyasaastuntonnettomuuksissa aavalla merellä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen mukaisesti maat voivat ryhtyä ”estämään, lieventämään tai poistamaan niiden rannikkoon tai siihen liittyviin etuihin kohdistuvaa meren öljyasaastunnasta tai sellaisen uhasta aiheutuvaa vakavaa vaaraa, joka on johtunut merionnettomuudesta tai sellaiseen onnettomuuteen liittyvistä toimista”;
- G. ottaa huomioon, että Yhdysvallat on jo hyväksynyt useita täytäntöönpanomääräyksiä kauppapoliittisina välineinä reagoidakseen pakotejärjestelyihin liittyviin markkinavaikutuksiin, jotka vievät pohjaa reilulta kilpailulta; toteaa, että tällaisten toimenpiteiden tarkoituksena on muun muassa rajoittaa tilaisuuksia epäreiluihin kaupan käytäntöihin, jotka pakotejärjestelyillä epäsuorasti mahdollistetaan; katsoo, että EU:n olisi harkittava vastaavien välineiden käyttöönottoa, jotta voidaan taata reilu kilpailu EU:n markkinoilla ja estää pakotejärjestelyistä epäsuorasti saadut aiheettomat markkinaedut;
- H. toteaa, että EU:n 14. pakotepaketti on kohdistettu 27 alukseen, jotka edesauttavat Venäjän sodankäyntiä Ukrainaa vastaan ja jotka on lisätty pakoteluetteloon niiden Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) tunnistenumeroiden perusteella; huomauttaa, että näihin aluksiin sovelletaan nyt satamiin pääsyä koskeva kieltoa ja palvelujen tarjoamisen kieltoa EU:ssa; ottaa huomioon, että IMO-numerot annetaan aluksille pysyvästi niiden koko käyttöiän ajaksi eivätkä omistajan, rekisterimaan tai nimen vaihdokset vaikuta niihin; huomauttaa, että IMO-numeroon liittyvät tietueet toimivat kunkin aluksen osalta riippumattomana jäljitysketjuna;
1. korostaa, että nykyisten pakotteiden sekä Ukrainalle annettavan taloudellisen ja sotilaallisen tuen vaikutus pysyy aiottua heikompana niin kauan kuin EU sallii fossiilisten polttoaineiden tuonnin Venäjältä; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita asettamaan täyskiellon venäläisten jalostettujen öljytuotteiden jälleenviennille;
  2. kehottaa G7-maita valvomaan tehokkaammin Venäjän meriteitse kuljettamalle öljylle asetettua hintakattoa ja puuttumaan porsaanreikiin, joita Venäjä hyödyntää uudelleenpakatakseen ja myydäkseen öljyään markkinahintaan; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita valvomaan tiukasti Venäjän varjolaivastoa, joka paitsi rikkoo EU:n ja G7-maiden pakotteita myös aiheuttaa valtavan ekologisen uhan ekosysteemille teknisten puutteidensa ja usein tapahtuvien konerikkojensa vuoksi;
  3. kehottaa panemaan tiukasti täytäntöön IMO:n yleiskokouksen päätöslauselman A.1192(33), joka hyväksyttiin joulukuussa 2023 merialusten haitallisen toiminnan torjumiseksi, ja varsinkin alusten velvoitteen ilmoittaa kaikista aluksesta toiseen tapahtuvista lastin siirroista lippuvaltioilleen ja tehostetut tarkastukset satamissa sellaisten epäilyttävien alusten varalta, joiden tiedetään kytkeneen jäljitysjärjestelmänsä pois päältä;

4. kehottaa jäsenvaltioita yhdessä transatlanttisten liittolaisten ja muiden samanmielisten kumppanien kanssa toteuttamaan pitkälle meneviä ja koordinoituja toimia, myös IMO:n kautta, jotta voidaan puuttua Venäjän varjolaivaston pahantahtoiseen toimintaan, joka vaarantaa ympäristön ja meriturvallisuuden EU:n rannikoilla ja josta aiheutuu vakoiluun liittyviä uhkia ja hybridiuhkia; kehottaa rannikkojäsenvaltioita hyödyntämään kaikkia kansainväliseen oikeuteen kirjattuja oikeuksiaan ja velvoitteitaan, jotta voidaan haastaa oikeuteen perusluonteisilta turvallisuusstandardeiltaan epäilyttävät ja vakuutusturvan suhteen kyseenalaiset varjolaivaston alukset ja siten parantaa turvallisuutta Euroopan aluevesillä;
5. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan EU:n taloudellisen turvallisuuden katkaisemalla riippuvuutensa venäläisestä energiasta ja toteuttamaan koordinoituja lisätoimia Venäjän energiakaupastaan saamien tulojen pysäyttämiseksi; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita kieltämään venäläisen nesteytetyn maakaasun (LNG) ja ydintuotteiden tuonnin ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita noudattamaan toimintatapaa, jossa ne pitäytyvät voimassa olevissa sopimuksissa ja luopuvat niistä vähitellen, ja olemaan tekemättä uusia sopimuksia Rosatomin, sen johdon tai sen tytäryritysten kanssa; korostaa, että koska on tärkeää vahvistaa EU:n ydinenergian toimitusketjuja muun muassa ottamalla käyttöön pieniä modulaarisia reaktoreita, on olennaisen tärkeää lievittää välittömästi kaikkia uusia riippuvuuksia Venäjästä ja siten varmistaa muiden kuin venäläisten ydinpolttoaineiden käyttö;
6. kehottaa niitä maita, joissa on kansainvälisiä salmia, vaatimaan aluksilta näyttöä P&I-vakuutuksesta (Protection & Indemnity) ja vähimmäistason turvallisuusstandardien noudattamisesta, sillä tämä auttaisi sääntelemään varjolaivastojen toimintaa ja nostaisi vaatimustenvastaisille aluksille aiheutuvia kustannuksia;
7. kehottaa kieltämään venäläisen LNG:n tuonnin kokonaan ja asettamaan pakotteita Gazpromille ja venäläisille öljy-yhtiöille; kehottaa EU:ta vaatimaan, että venäläistä LNG:tä vievät jääluokan Arc-7 alukset sisällytetään Yhdysvaltojen ulkomaisten varojen valvontatoimiston ja EU:n pakoteluetteloihin ja että niiltä evätään pääsy satamiin tai läntisiin meriliikennepalveluihin; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään pakoteluetteloon uusia yksittäisiä aluksia, joita Venäjä käyttää kiertääkseen sen öljyn- ja kaasunviennille asetettuja pakotteita, ja näiden alusten IMO-numerot;
8. tuomitsee niiden valtioiden, oikeudellisten palvelujen tarjoajien sekä muiden yhteisöjen ja yksityishenkilöiden toiminnan, jotka auttavat Venäjää välttämään EU:n pakotteiden vaikutukset; palauttaa mieliin, että pakotteiden rikkominen on rikos EU:n tasolla ja että sillä on vakava vaikutus EU:n taloudellisiin etuihin; kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä tehostamaan työtään, jotta voidaan rajoittaa EU:n Venäjää vastaan asettamien pakotteiden välttämistä ja kiertämistä, sillä ne heikentävät vakavasti EU:n pakotteiden vaikuttavuutta ja estävät kansainväliset ponnistelut sodan lopettamiseksi;
9. kehottaa komissiota tarkastelemaan Yhdysvaltojen käyttämien kauppapoliittisten välineiden kaltaisten välineiden käyttöönottoa keskittyen niihin toimijoihin, jotka saavat pakotejärjestelyjen vuoksi markkinaetuja ja voivat sen seurauksena toimia epäreilusti EU:n markkinoilla;

10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Ukrainan presidentille, hallitukselle ja Verhovna Radalle, Venäjän hallitukselle sekä Yhdistyneille kansakunnille.